

Til
Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Holbergsgade 6
1057 København K

Mail: sum@sum.dk med kopi til msb@sum.dk

Det Etiske Råd
Holbergsgade 6
1057 København K
Tel + 45 7221 6860
www.etiskraad.dk

11. december 2013
J.nr.: 1305864
Dok. nr.: 1352178
UH

Vedrørende høring vedr. forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (Modernisering af reglerne om patienters retsstilling, nedlæggelse af Lægemiddelskadeankenævnet, opdatering af indberetningspligt ved erstatningsudbetalinger i patientskadesager, afbrydelse af forældelse i sager om patient- og lægemiddelskadeerstatninger og offentliggørelse af Sundhedsstyrelsens tilsynsrapporter ved proaktive tilsyn)

Det Etiske Råd takker for modtagelsen af ovennævnte i høring.

Rådet har alene bemærkninger til dele af udkastets forslag til videregivelse af helbredsoplysninger m.v.

Videregivelse "under hensyntagen til patientens interesser og behov"

Det anføres blandt andet i udkastet, at der kan videregives helbredsoplysninger m.v. til studerende under nærmere fastsatte betingelser. Det anføres desuden, at videregivelsen skal ske "under hensyntagen til patientens interesse og behov". Denne betingelse går igen i §§ 41 og 42.

Det anføres i bemærkningerne i relation til denne formulering, at hvor der ellers er hensyn til patientens interesser og behov, der taler imod videregivelsen, må videregivelse ikke ske. Der nævnes som eksempler særlige hensyn til kulturelle eller religiøse forhold.

Det Etiske Råds bemærkninger

Det Etiske Råd bemærker en udvikling indenfor de senere år, hvor flere og flere får adgang til patientoplysninger. Det gælder i dag for en bred kreds af sundhedspersoner, og efter forslaget for eftertiden også studerende, der ikke handler som sundhedspersonens medhjælp. At studerende får adgang til patientoplysninger, finder Rådet ikke som sådan problematisk. Som anført i bemærkningerne, er det i alles interesse, at der uddannes kompetente og fagligt stærke sundhedspersoner, der på kyndig og velkvalificeret vis kan udføre opgaver i sundhedsvæsenet. Rådet er imidlertid af den opfattelse, at på baggrund af denne brede adgang til journalens oplysninger, også hvor de pågældende endnu ikke har afsluttet deres uddannelse, bør ordlyden i bestemmelserne, i højere grad end det er tilfældet, angive, at der kan være hensyn, der taler imod at vide-

regive oplysninger, og det skal i højere grad tydeliggøres, at sundhedspersonen konkret skal vurdere, om patienten må antages at have indvendinger mod videregivelse af oplysninger.

Der kan fx tages udgangspunkt i en ordlyd svarende til § 45: ...”såfremt det ikke må antages at stride mod ....” eller lignende.

Videregivelse til embedslægen og politiet

Det anføres i udkastet, at hvis embedslægen eller politiet anmoder om oplysninger, som er nødvendige til afklaring af, om der skal afholdes retslægeligt ligsyn eller retslægelig obduktion, eller det anses nødvendig i forhold til at forhindre, efterforske eller opklare alvorligere forbrydelser, har sundhedspersonen en pligt til at efterkomme dette ønske.

Det anføres videre, at den, der undlader at efterkomme en sådan anmodning, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning.

Det fremgår af bemærkningerne, at den foreslåede ændring sker på baggrund af *de/s* Rigspolitiets initiativ, idet politiet har vurderet, at der er et behov for at indføre en pligt for sundhedspersoner til at videregive oplysninger i visse tilfælde, *de/s* en vurdering fra Sundhedsstyrelsens side, at der ofte er tvivl hos sundhedspersonalet om, hvorvidt en anmodning fra politiet skal efterkommes.

Det Ethiske Råds bemærkninger

Det Ethiske Råd bemærker, at det med den nuværende retsstilling som udgangspunkt er sundhedspersonens vurdering, om betingelserne for at politiet kan få oplysninger fra patientjournaler m.v. er opfyldt. Ifølge udkastet vil denne vurdering for eftertiden skulle foretages af politiet.

Hvor denne vurdering mest hensigtsmæssigt ud fra alle foreliggende hensyn bør ligge, kan der efter Rådets opfattelse ikke gives et entydigt svar på.

Der er hensyn, der taler *for* at fastsætte en umiddelbar pligt til udlevering af oplysninger efter anmodning fra politiet. Hurtig udlevering af oplysninger kan gavne efterforskningen, ligesom der er hensyn at tage til ofret og dennes familie. Det er i samfundets interesse, at alvorlige forbrydelser opklares, og der bør ikke lægges unødige hindringer i vejen for, at politiet kan gøre deres arbejde.

Der er også hensyn, der taler *imod* at fastlægge en umiddelbar pligt, men i stedet i første omgang lade det være op til sundhedspersonen og i sidste ende til domstolene. Sundhedsvæsenets formål er ikke at opklare forbrydelser, men at behandle mennesker, der er kommet til skade eller lider af sygdomme. Denne ydelse gives til alle, uanset baggrunden for deres tilstand. Sundhedspersoners tavshedspligt har til formål at værne om tilliden til, at enhver med et behandlingsbehov kan opsøge sundhedsvæsenet i fortrolighed. Nedbrydes denne tillid kan befolkningens syn på sundhedsvæsenet ændre sig i uheldig retning.

Nogle vil mene, at personer, der har begået alvorlige forbrydelser, ikke har krav på sådanne hensyn. Alle mennesker skal have ret til nødvendig lægehjælp, men der skal ikke tages hensyn til fortrolighed, når en person fx har øvet grov vold mod andre. Man skal imidlertid også være opmærksom på, at det kan være oplysninger om ofret, som politiet efterspørger. Ikke alle ofre ønsker at anlægge sag eller bidrage til efterforskning, og ofret kan derfor blive dobbelt ramt, hvis den pågældende ikke tør opsøge sundhedsvæsenet af frygt for efterforskning.

Hvorvidt der i sundhedsloven skal fastsættes en pligt for sundhedspersoner til at efterkomme en anmodning fra politiet om udlevering af patientoplysninger må afgøres efter en afvejning af de involverede hensyn. Det er Rådets opfattelse, at privatheden i disse år er under pres, og Rådet vil derfor henstille til, at man kontinuerligt nøje overvejer adgangen til patientdata, da sikring af privathed er af stor betydning og værdi, både for det enkelte menneske, og for sundhedsvæsenets funktion.

Med venlig hilsen
på Det Etske Råds vegne

Jacob Birkler
Formand